

Uprawa ścierniska - po czym i jak ją wykonywać?

Autor: Karol Bogacz

Data: 9 lipca 2019

Uprawa ścierniska jest niezwykle ważna dla kolejnych zasiewów. Należy je wykonać z maksymalną starannością. Podpowiadamy jakie są zasady uprawy ścierniska i zwracamy uwagę na ich cel.

Cele uprawy późniejszej

Uprawa późniejsza powinna zatrzymać parowanie wody z gleby. Źródło: agrofoto.pl; użytkownik: MajsterPopsuj88

Zatrzymanie procesu parowania wody z gleby, czy to po zbiorze zbóż czy też rzepaku jest głównym celem dla którego wykonywana jest uprawa ścierniska. Uprawa późniejsza pozwala również na ograniczenie występowania chwastów. Elementy te są ze sobą ściśle powiązane. Otóż parowanie wody z gleby ogranicza dostępność tego składnika odżywczego dla rośliny następczej. Chwasty dokładają do tego procesu swoje „pięć groszy”, ponieważ dla swojego rozwoju również potrzebują wody i pobierają tę dostępną z gleby. **Dlatego też parowanie oraz rozwój niepożądanych roślin są w stanie spowodować straty na poziomie kilkunastu – kilkudziesięciu litrów / m².**

Jest to zjawisko szczególnie niekorzystne w okresie suszy – a z tą mamy do czynienia coraz częściej

na przełomie sierpnia i września, kiedy siejemy rzepaki. Młode rośliny, aby szybko wystartować i zdążyć odpowiednio rozwinąć się przed zimą potrzebują wiele wody na początku.

Zatrzymanie procesu parowania wody z gleby, czy to po zbiorze zbóż czy też rzepaku jest głównym celem dla którego wykonywana jest uprawa ścierniska. Zadanie to musimy traktować bardzo poważnie, ponieważ jest to jeden z elementów, który ma duży wpływ na wschody rośliny w okresie suszy

W przypadku braku opadów i zaniechania szybkiego zerwania ścierniska lub też wykonania tego zabiegu agrotechnicznego niestarannie możemy się spodziewać gleby na tyle wysuszonej, że nie będzie ona w stanie zaopatrzyć młodej rośliny w konieczną dla początkowego rozwoju wodę. Pamiętajmy także, że oprócz likwidacji chwastów poprzez uprawki późniejsze stymulujemy kiełkowanie nasion chwastów, które się osypały – w ten sposób możemy uniknąć ich późnych wschodów, co jest szczególnie ważne w przypadku ochrony herbicydowej w terminie jesiennym.

Czym uprawiać ściernisko?

Dobrze uprawione ściernisko to nie tylko wymieszanie gleby – to również, a może przede wszystkim, optymalne ścięcie resztek poźniwnych. Źródło: agrofoto.pl; użytkownik: Adrian_K_90

Uprawa ścierniska powinna być wykonana jak najszybciej. Dobrze jednak wiemy, że w okresie żniw nie jest to łatwe. Warto jednak mimo wszystko wygospodarować trochę czasu lub wykorzystać np. przerwę w żniwach spowodowaną niekorzystną aurą, ponieważ tę z pozoru pracę wykończeniową powinniśmy traktować jako pierwszy zabieg agrotechniczny nowego sezonu. Już na tym etapie w pewien sposób rozpoczynamy starania o plon uprawy następczej. Jeszcze kilkanaście lat temu

najczęściej uprawę późniejszą wykonywaliśmy poprzez podorywkę. Do dziś jest ona stosowana po żniwach, niemniej nie tylko nie jest ona zbyt ekonomiczna, ale też – choć zapobiega parowaniu – wiąże się z większymi stratami wody, aniżeli w przypadku zastosowania innego sprzętu niż pług. **Klasyczna podorywka wydłuża czas pracy, wiąże się także z nieco większym zużyciem paliwa.**

Pamiętajmy o tym, że talerzówka musi mieć odpowiednią masę. Wart ją dociążyć. W przeciwnym razie nie będzie ona w stanie wymieszać gleby. Źródło: agrofoto.pl; użytkownik: ursusek-360

Dobrym rozwiązaniem do zastosowania w uprawie późniejszej jest implementacja agregatu ścierniskowego – grubera. Wykonanie uprawy późniejszej tym sprzętem – pod warunkiem zagregowania z ciągnikiem dostosowanym do szerokości roboczej sprzętu – będzie znacznie bardziej ekonomiczne. **Często stosowane w uprawach ścierniska są również brony talerzowe.** Mieszają one glebę w wierzchniej warstwie, dzięki czemu nie przesuszają jej głębszych profili. Minusem zastosowania talerzówki jest jednak nie do końca precyzyjne wymieszanie resztek późniejszych. Nie ma jednak sensu stosowanie brony talerzowej na polach, gdzie występuje perz – talerze rozcinają bowiem kłocza oraz rozłogi rośliny i przyczyniają się do większego zachwaszczenia.

Mieszamy glebę i ścinamy resztki

Ważnym elementem uprawy ścierniska jest nie tylko wymieszanie z glebą, ale również odpowiednie ścięcie materiału, który pozostaje na powierzchni gleby. **Jeśli nie zostanie od dokładnie pocięty to może utrudniać w istotny sposób wschody rośliny następczej.** Precyzja w tym elemencie jest także niezwykle ważna w przypadku pozostawienia słomy na polu. Co prawda słoma jest ścinana już na etapie zbioru kombajnem, jednak podczas uprawy późniejszej „ścinki” powinny zostać wymieszane równomiernie. Nagromadzenie się słomy w jednym miejscu – podobnie jak niedokładne ścięcie – również będzie stanowiło potencjalne zagrożenie dla wschodów rośliny.

Po lewej ściernisko uprawione agregatem talerzowym, po prawej gruberem. Dobór odpowiedniego sprzętu, poza możliwościami gospodarstwa, powinien uwzględniać także rodzaj stanowiska i poziom zachwaszczenia. Źródło: agrofoto.pl; użytkownik: rudinho11

Zasady uprawy ścierniska

Najważniejszym celem uprawy ścierniska jest właśnie zatrzymanie wody w glebie. Zadanie to musimy traktować bardzo poważnie, ponieważ jest to jeden z elementów, który ma duży wpływ na wschody rośliny w okresie suszy. A ta, jak wspomnieliśmy wcześniej, występuje w ostatnich latach coraz częściej w newralgicznych dla rozwoju rośliny momentach. **Pamiętamy doskonale poprzednie lata, kiedy w wielu regionach kraju rzepak ozimy wysiewany był „w kamień” lub zdecydowaliśmy się na opóźnienie terminu siewu ze względu na panującą suszę.**

Uprawa ścierniska – jak najszybciej po zbiorze – pozwoli zmaksymalizować ilość wody dostępnej dla rośliny następczej bezpośrednio po zasiewie. W ten sposób stymulujemy poniekąd plon. Roślina, która ma w okresie wschodów dostęp do wody znajdującej się w glebie już uzyskuje przewagę nad tą, która wysiana została na takim samym stanowisku, w identycznych warunkach pogodowych, ale uprawa późniejsza została znacznie opóźniona. Problemy ze wschodami przekładają się bezpośrednio na rozwój jesienny i pośrednio na zimotrwałość rośliny. **Dlatego też dobrze wykonana uprawa późniejsza jest jednym z tych elementów od których rozpoczynamy budowę plonu.**